Шест организации от Гражданския съвет на ВСС настояват за независима проверка за надеждност на системите за случайно разпределение на делата

19-11-2013; категория: новини; автор: Галина Гиргинова;

Шест неправителствени организации, които са членове на сформирания от Висшия съдебен съвет (ВСС) Граждански съвет, настояват за независима проверка на надеждността на системите за случайно разпределение на делата LawChoice и АСУД. Преди да бъде извършена такава НПО-та няма да участват в обсъждането на правилата за случайно разпределение на делата, изготвени от Висшия съдебен съвет (ВСС). Това става ясно от съвместното писмо на Съюза на съдиите в България, Български адвокати за правата на човека, Български институт за правни инициативи, Сдружение „СЕФИТА", Институт за развитие на публичната среда и Център на НПО в Разград.

Както „Съдебни репортажи" писа, въпреки многобройните сигнали за възможността най-разпространената програма за разпределение на дела – LawChoice да бъде „пробита", след няколкомесечно отлагане ВСС реши да запази тази компрометирана система в съдилищата, в които се използва под претекст, че тя ще бъде доработена.

Според организациите проверките на въведените системи за случайно разпределение на делата и публично достъпната информация за нарушения на този принцип във Върховния административен съд (ВАС) и Прокуратурата извеждат две основни направления, в които е необходимо приемане на общи правила. От НПО-та припомнят, че проверките са разкрили сериозен проблем, свързан със степента на защита и надеждността на използвания продукт LawChoice, като накратко може да се обобщи, че той не гарантира действително случайното разпределение на делата, защото са възможни технически манипулации, чието извършване не оставя следи. Освен това експертите са установили различна практика на административните ръководители в отделните съдебни органи за определяне на съставите и прилагане на изключения от законоустановения принцип за случаен избор, засягащи заложения процент на разпределение на дела за всеки магистрат, възможността за промяната му и избор на конкретно определен съдия, прокурор или следовател.

„Останаха напълно неясни мотивите за избора на ВСС да запази използването на компрометирания продукт LawChoice в повечето съдилища вместо доказалата надеждността си програма АСУД. Не обявихте и техническите изисквания към програмата за случайно разпределение на делата, на които трябва да отговаря „доработката" на програмата LawChoice и които се очаква да залегнат в основата на бъдещия единен централизиран продукт за разпределение на делата", пишат от организациите и уточняват, че изготвените към момента правила не са насочени към уеднаквяване на продукта във всички магистратури, а „по необясними причини предвиждат самостоятелни системи, действащи за ВКС, за ВАС, за всички останали

съдилища и за прокуратурата”.

НПО-та приветстват решението на ВСС да съобрази становището на независими високоспециализирани експерти и споделят разбирането, че в координация с Гражданския съвет и с участието на независими специалисти от държавни институции може да се подсигури ефективното и правилно разрешаване на проблема с използвания продукт за разпределението на делата.

„Заявяваме, че няма да участваме в обсъждането на проекта за правилата докато не се изготви независима експертна оценка на двата продукта, защото би било напълно безпредметно приемането на правила без изясняването на най-важния специализиран въпрос за защитеността на софтуерните продукти”, казват от организациите. И предлагат ВСС да приеме решение, с което да се определи срок, до който организациите от Гражданския съвет могат да предлагат IT специалисти, отговарящи на изискванията на решението на ВСС, да се определят условия за работата на експертите, включително заплащане, като се предвиди изрично, че те могат да изискват материали, да извършат необходимите проверки на системите в съдилищата и да поставят допълнителни въпроси по тяхно експертно усмотрение.

Настоява се в решението да се предвиди изрично, че окончателният избор на състава на експертната група ще стане след консултации с Гражданския съвет и с мотивирано решение на ВСС, а заданието към работата на независимите експерти да се консултира с НПО-сектора и да включва:

– оценка на защитеността на Law Choice и АСУД и по-специално – съществуват ли възможности за манипулиране на работата и архива им;

- изработване на препоръки относно начините за преодоляване на установените проблеми на сигурността на всеки от софтуерните продукти;

- други препоръки относно компютърните конфигурации и системни изисквания към компютрите, чрез които ще се извършва случайното разпределение и всички други технически изисквания, свързани с гарантиране на сигурността на прилагане на принципа за случайно разпределение на делата.

В писмото се настоява също изборът на приложим програмен продукт и работата по надграждането му да се осъществят въз основа на констатациите и препоръките на експертите и в съответствие с тях, както и да се предвиди, че експертите следва да оценят и крайния резултат от изпълнението на надграждане на софтуерните продукти за случайно разпределение преди вземане на решение за въвеждането му в съдилищата.

„Тъй като Правилата трябва да включват технически изисквания за сигурността и за начина на използване на програмата, е безпредметно обсъждането им преди вземането на решение в горния смисъл”, посочват от шестте организации.

Освен това от НПО-та подчертават, че дори след постигане на необходимото ниво на сигурност на продукта по разпределение на делата, само по себе си това няма да бъде достатъчно за осигуряване на прилагането на принципа на случайното разпределение, а правилата, които ще въведе ВСС трябва да предвиждат освен изисквания за сигурност на използвания програмен продукт и обща регулация за използването му, валидна за всички съдилища, прокуратури и следствени служби. Затова предлагат ВСС да предприеме действия в тази насока като стандартизация на протоколите за случайно разпределение, създаване на публичен регистър на всички актове на председателите на съдилища, относими към приложението на принципа на случайното разпределение, изработване и приемане на План за действие по отношение развитието на IT капацитета и капацитета за независими проверки на ВСС и ИВСС; а председателите на ВКС и ВАС, членове на ВСС, да предприемат действия за уеднаквяване начина на формиране на съставите и отделенията и разпределянето на материята между тях, за да се преодолее различната практика в двете върховни съдилища. Мерки трябва да се приемат и в посока прехвърляне на компетентността по вземане на решенията, регламентиращи администрирането на системата за случайно разпределение на делата в конкретния съд, от председателите към общите

събрания на съдиите и цялостна преоценка на статута на съдебните IT експерти с оглед постигане на ефективна отговорност за сигурността на компютърните системи и намаляване на степента на лична зависимост от усмотрението на председателите.

„Разпределянето на делата на принципа на случайния подбор е основна гаранция за разглеждане на делата от независим и безпристрастен съд и една от най-съществените мерки срещу корупционни практики. Това логично обяснява засиления обществен интерес към проблема както от българското общество, така и от международните институции, които наблюдават правораздавателната система в България", обобщават организациите.

2 коментара

Pingback: Пресслужбата на ВСС светкавично: Най-разпространената система за разпределение на делата не е компрометирана | Съдебни репортажи

Pingback: Пресслужбата на ВСС светкавично: Най-разпространената система за разпределение на делата не е компрометирана | Съдебни репортажи

Вашият коментар

Автор:

E-mail адрес:

Вашият коментар:

Изпрати

Copyright 2013 judicialreports.bg